

v evropské politice (26. 6. – 2. 7. 2017)

Událost týdne:

30. června schválil německý Spolkový sněm možnost uzavření manželství, a tím i adopci dětí, pro homosexuální páry. Pro návrh se vyslovilo 393 z 623 přítomných poslanců. Vládní konzervativní unie CDU/CSU kancléřky Angely Merkelové byla proti návrhu, dovolila však svým poslancům řídit se dle vlastního svědomí, nikoliv dle stranické příslušnosti. Celkově podpořilo návrh 75 poslanců CDU/CSU. Merkelová hlasovala proti, adopci dětí by ale homosexuálům povolila.

26. června zveřejnila britská vláda svůj návrh toho, jak zamýšlí po brexitu garantovat práva unijním občanům žijícím v Británii. Unijní občané žijící legálně a nepřetržitě v zemi alespoň pět let by měli disponovat stále stejnými právy. Lidé žijící v Británii kratší dobu by také mohli zůstat a po překročení pětileté lhůty by byli oprávněni požádat o status usedlíka. Lidé, kteří do Británie přijdou během dvouletých vyjednávání o brexitu, by mohli získat dočasný pobyt ovšem bez jistoty, že bude změněn na trvalý. EU považuje nabízená práva za nedostatečná.

26. června se dohodla britská premiérka Theresa Mayová s předsedkyní severoirské Demokratické unionistické strany (DUP) Arlene Fosterovou, že DUP podpoří menšinovou konzervativní vládu Mayové. O tři dny později získala vláda Mayové důvěru parlamentu, když poměrem 323 ku 309 hlasům schválil vládní program na budoucí dva roky.

27. června prohlásila skotská premiérka Nicola Sturgeonová na půdě skotského parlamentu, že rozhodnutí o uspořádání referenda o nezávislosti Skotska na Velké Británii chce učinit až ke konci jednání o brexitu, jejichž vyústění očekává příští rok na podzim.

27. června rozhodl odvolací soud v Haagu, že Nizozemsko je odpovědné za zabití asi 300 bosenských muslimů při masakru ve Srebrenici v roce 1995. Nizozemští vojáci tehdy umožnili jejich deportaci z tzv. bezpečné zóny OSN ve vesnici Potočari, ačkoliv dle soudu věděli, že bosenskosrbské jednotky muslimy zabijí. Verdikt je přelomovým, neboť odpovědným byl uznán stát působící pod mírovou misí OSN, která je chráněna imunitou před stíháním.

27. června došlo k dalšímu kybernetickému útoku na řadu podniků a institucí v různých zemích světa. Škodlivý software fungoval na podobné bázi jako vyděračský program WannaCry. Nejvíce zasaženým státem byla Ukrajina. Obětí útoku se stala i ruská ropná společnost Rosněft. Napadeny byly i další evropské země či USA. Analytici pátrají po původu i motivu útočníků. Upozorňují na fakt, že cílem útočníků nejspíš nebyl finanční zisk. Podle ukrajinské tajné služby SBU se na útoku podílely ruské tajné služby. To Rusko odmítá s tím, že se jedná o nepodložená obvinění.

28. června informovala agentura ČTK s odvoláním na ruskou redakci BBC, že ukrajinská armáda zajala na východě země v Luhanské oblasti ruského vojáka Viktora Agejeva. Rusko přitom odmítá přímou účast v konfliktu na východě Ukrajiny. Podle ruského ministerstva obrany byl Agejev loni propuštěn z armády do zálohy a s ruskou armádou kontrakt nikdy neuzavřel.

28. června informoval server iROZHLAS.cz s odvoláním na agenturu ANSA, že italská vláda zvažuje uzavření svých přístavů pro lodě jiných států a nevládních organizací, pokud ostatní unijní země nepřevzou část žadatelů o azyl. Po loňském uzavření balkánské cesty směřuje většina migrantů přes Středozemní moře právě do Itálie.

Telegraficky

- Dne 30. června rozhodl ruský prezident Vladimir Putin o prodloužení odvetných sankcí proti EU do konce roku 2018.
- Dne 30. června informoval server iROZHLAS.cz, že francouzská justice obvinila předsedkyni francouzské Národní fronty Marine Le Penovou v souvislosti s fiktivním zaměstnáváním členů její strany, které měla z prostředků Evropského parlamentu platit jako své parlamentní asistenty.
- Dne 1. července se Estonsko poprvé v historii ujalo půlročního předsednictví Rady EU. K jeho prioritám bude patřit zejména oblast digitalizace a budování jednotného digitálního trhu.
- Dne 1. července byl zvolen rakouský ministr zahraničí Sebastian Kurz předsedou Rakouské lidové strany (ÖVP). Delegáti schválili i rozšíření pravomocí pro předsedu strany.

